

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 307

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 6 januari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Economisch potentieel van biomassa uit landschapsbeheer - Studie

Onlangs liet de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) onderzoeken wat het economisch potentieel van biomassa uit landschapsbeheer is. Het onderzoek gebeurde op basis van diepgaande analyse van een twintigtal (plattelands)projecten met oog voor technische en economische meerwaarde en haalbaarheid van gebruik van biomassa voor verschillende toepassingen. Uit de studie blijkt dat de opbrengsten uit biomassagebruik een van de kosten voor beheer kan compenseren, en bovendien voordelen biedt voor het milieu, de biodiversiteit en de landschapskwaliteit. Het is wel een uitdaging om genoeg biomassa bijeen te brengen die voldoet aan de vereiste kwaliteit voor de beoogde toepassing. Daarvoor is een duidelijk doordachte ketenorganisatie op lokaal of regionaal niveau nodig, met betrokkenheid van zowel beheersactoren, verwerkende schakels en eindafnemers.

1. Is de minister tevreden over de resultaten van deze doorlichting?
2. Welke beleidsconclusies trekt de minister uit deze studie? Zal het Vlaamse beleid aangepast worden op basis van de resultaten?
3. Zal de minister initiatieven nemen op basis van deze studie om het landschapsbeheer (verder) in die richting te stimuleren?
 - a) Zal hierbij sensibiliserend en communicatief opgetreden worden? Hoe? Op welke manier?
 - b) Zal het ook gaan over financiële stimuli (bijvoorbeeld subsidies)?
 - c) Zullen specifieke organisaties hieromtrent benaderd worden (Regionale Landschappen, landbouworganisaties, natuurorganisaties enzovoort)?
 - d) Zullen gemeentebesturen hierbij betrokken worden?
4. In welke mate kan deze studie volgens de minister bijdragen tot een duurzaam verdienmodel rond biomassaresten en houtkantenbeheer?

ANTWOORD

op vraag nr. 307 van 6 januari 2023

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Ik ben tevreden over de resultaten van de studie.

Het Vlaams plattelandsbeleid zal verder inzetten op een betere valorisatie van biomassareststromen uit duurzaam landschapsbeheer, en zal rekening houden met de aanbevelingen van de studie. De studie werd daarom toegelicht en gedeeld in de stuurgroep 'Open Ruimte' die werd opgericht in het kader van het actieplan 'Voedselverlies en biomassareststromen circulair 2021-2025' en de interdepartementale werkgroep Bio-economie, waar een werkagenda wordt opgesteld.

Ik zal verder bijdragen aan de doelstelling om reststromen uit groen-, natuur-, bos- en landschapsbeheer optimaal te mobiliseren en hoogwaardig te valoriseren, met respect voor de hoofdfuncties van elk gebied en op voorwaarde dat de biodiversiteitsdoelstellingen en het behoud van het organische stofgehalte van de bodem gegarandeerd blijven.

2. Ik heb een aantal aanbevelingen van de studie meegenomen in het Houtkantenplan dat ik in oktober 2022 lanceerde. Verschillende Vlaamse entiteiten, provincies, middenveldorganisaties en onderzoeksinstituten werden actief betrokken in de opmaak van dit plan. Het Houtkantenplan biedt een opportuniteit om de biomassa afkomstig van beheerwerken lokaal en regionaal te valoriseren. De Loketten Onderhoud Buitengebied kunnen hierin een rol spelen.

In uitvoering van het Houtkantenplan lanceerde ik in december 2022 een projectoproep houtkanten. Hiervoor heb ik 1.260.000 euro voorzien. De projectoproep is specifiek gericht naar gemeenten en provincies. Met de oproep wordt zowel de aanleg van nieuwe houtkanten op openbaar domein gestimuleerd, als het duurzaam beheer en onderhoud. De bedoeling is hierbij ook om de takken en het snoeihout van dat beheer beter te gebruiken.

Binnen het Vlaams plattelandsbeleid zullen de aanbevelingen worden meegenomen in het LEADER programma en in de beoordeling van de Lokale Ontwikkelingsstrategieën (LOS). Dit moet leiden tot concrete projecten die aan de slag gaan met de aanbevelingen van de studie, rekening houdend met de lokale context. Hiervoor is financiering voorzien vanuit het Europese plattelandsbeleid.

Ik zal kennisuitwisseling en samenwerking tussen actoren verder faciliteren via Platform Oogstbare Landschappen. De Vlaamse Landmaatschappij en het Agentschap voor Natuur en Bos hebben dit Platform opgericht als een lerend en inspirerend netwerk van en voor actoren die beroepsmatig te maken hebben met houtige en grazige biomassa uit het landschap.

- 3-4. De studie geeft belangrijke inzichten en toont het potentieel aan voor de verdere opzet, ontwikkeling en opschaling van duurzame valorisatieketens waarbij gestreefd wordt naar kostenreductie én verdienmodellen.

In de onderzochte projecten bleef, bij de uitwerking van de ketens, het onderliggende verdienmodel en de mogelijke economische rendabiliteit onderbelicht. Voor deze

projecten bestaat nog geen reëel economisch model en/of werkende business case. De studie beveelt dan ook aan om in een volgende stap duidelijker de financieel-economische analyse mee te nemen.

De studie geeft echter ook aan dat het in de praktijk moeilijk blijkt om tot economisch rendabele valorisatieketens te komen. Verder dient er ook voortdurend gewaakt te worden over een balans tussen het ecologische uitgangspunt van duurzaam landschapsbeheer en financieel-economische optimalisatie.